نامه به سردبیر

بازاندیشی بر تجربه Avatar من از همایش آموزش پزشکی مجازی اروپا

مریم علیزاده*

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی/دی ۱۳۹۹؛ ۲۰(۳۸): ۳۲٦ تا ۳۲۷

سردبیر محترم مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی

همایش بین‌المللی آموزش پزشکی اروپا (Association for Medical Education in Europe) (AMEE) هر سال در یکی از کشورهای اروپایی برگزار می‌شود. این کنفرانس یکی از مهم‌ترین رویدادهای آموزش پزشکی در کل دنیا است که بیش از دو هزار نفر از علاقمندان و دغدغه‌مندان علم آموزش علوم پزشکی را هر سال دور هم جمع می‌کند. در سال ۲۰۲۰ به دلیل همه‌گیری بیماری کرونا این همایش به صورت کاملاً مجازی در یک محیط سه بعدی با استفاده از Avatar برگزار شد که تجربه و بازاندیشی حاصل از تجربه شرکت در این همایش سه بعدی ارائه می‌شود.

تجربه شرکت در برنامه: برنامه همایش سال ۲۰۲۰ در سه روز از ۷ تا ۹ سپتامبر ۲۰۲۰ در محیط Virtway برگزار شد. این برنامه یک پلتفرم سه بعدی است که برای برقراری ارتباط با دیگران در یک محیط مجازی از یک Avatar استفاده شده و تجربه حضور در یک محیط واقعی را برای کاربر فراهم می‌کند. محیط همایش از یک لابی که فضای بازی با منظره کشور اسکاتلند بود، ٦ اتاق اصلی (Stream) که سخنرانی‌های اصلی، کارگاه‌ها و برنامه‌های بحث و گفتگو در آن برگزار می‌شد، دو سالن بزرگ مجازی برای غرفه‌ها، یک اتاق شبکه‌سازی و تیم سازی و ٦ سالن مجازی که برنامه‌های غیرهمزمان (ارائه‌های کوتاه، پوستر و گزارش‌های دکتری) به صورت ٢٤ ساعته در آن قابل دستیابی بودند، تشکیل می‌شد. از نکات جالب توجه در این برنامه امکان برقراری ارتباط و تعامل با محیط و افراد در قالب یک Avatar بود که حس حضور در یک دنیای جدید مجازی را به صورت واقعی برای کاربر فراهم می‌کرد. کاربر می‌توانست پوشش و ظاهر Avatar خود را انتخاب کرده و تغییر دهد، با آن در محیط همایش راه برود، با دیگران صحبت کند، از زبان بدن مانند حرکات دست و همچنین برقراری ارتباط چشمی با دیگران استفاده کند، تله پورت شود و در سالن‌های ارائه بر روی صندلی‌ها بنشیند، تشویق کند، برای پرسیدن سوال دست بالا ببرد و نظر بدهد.

از نظر امکانات در اتاق‌های کارگاه امکان ایجاد گروه‌های کوچک برای کار گروهی تحت عنوان Breakout نیز فراهم بود. فضای اتاق‌های کارگروهی نیز متفاوت از فضاهای رسمی در یک محل باز با منظره‌ای از شهر اسکاتلند بود که امکان نشستن بر روی زمین در فضای پوشیده شده از چمن را برای کاربر فراهم می‌کرد. در عین حال امکانات لازم برای بحث مانند تخته سفید هم در فضا فراهم شده بود.

از بعد محتوایی سعی شده بود که محتوای اکثر سخنرانی‌ها مرتبط با موضوع آموزش پزشکی و همه‌گیری کرونا باشد.

* **نویسنده مسؤول:** دکتر مریم علیزاده، (استادیار) مرکز مطالعات و توسعه آموزش و گروه آموزش پزشکی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
alizade.aban@gmail.com

تاریخ دریافت مقاله: ۹۹/۹/۱۰، تاریخ پذیرش: ۹۹/۹/۱۱

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-26]

سخنرانی‌ها سطح علمی بالایی داشت و در روز اول به صورت همزمان بیش از هزار نفر در سالن اصلی حضور داشتند و استقبال خوبی از برنامه شده بود. سخنرانان از کشورها و قاره‌های مختلفی دعوت شده بودند، اگرچه اطلاعات دقیقی از تعداد شرکت کنندگان ایرانی در این همایش در دست نیست اما از کشور ایران نیز شرکت‌کنندگانی در برنامه فعال بودند.

بازاندیشی بر تجربه‌های یادگیری: تجربه شرکت در همایش مجازی آموزش پزشکی اروپا اگرچه با چالش‌های خاص فنی همراه بود اما در کل تجربه مثبت و به یادماندنی بود. حضور در قالب و کالبد یک Avatar که می‌تواند راه برود، صحبت کند و با دیگران ارتباط برقرار کند نیز خود تجربه جدید، دست اول و در عین حال هیجان انگیزی بود که کاملاً متفاوت از شرکت در برنامه‌های مجازی در سایر پلتفرم‌ها است و حس حضور در کشور میزبان را به مخاطب می‌دهد. این الگو می‌تواند برای برگزاری همایش‌های داخلی در حیطه آموزش پزشکی در سال‌های آتی و در شرایط مشابه همه‌گیری مد نظر قرار گیرد. می‌توان گفت نقطه قوت این همایش در کنار محیط شبیه به واقعیت، فراهم کردن فرصت به اشتراک‌گذاری تجربیات، بحث بر چالش‌ها و دریافت راه‌کارهایی برای پاسخ به همه‌گیری کرونا و تأثیرات آن بر آموزش پزشکی بود. آشنایی با این که سایر کشورها و متخصصان علم آموزش در پاسخ به پاندمی کرونا چه کرده‌اند و چگونه کیفیت آموزش را حفظ کرده اند ارزشمند و قابل تامل بود. به علاوه، دسترسی ۲۴ ساعته به محتواهای آموزشی و همچنین دسترسی یکساله به محتواهای همایش که بعد از اجرا در اختیار شرکت‌کنندگان گذاشته شد، نه‌تنها باعث شد که بتوان بارها از محتوای یک جلسه استفاده کرد بلکه این فرصت را نیز فراهم نمود که بتوان برای کلان منطقه ۱۰ این برنامه را به صورت غیرهم‌زمان برنامه‌ریزی و اجرا کرد. در عین حال این راه‌کار نیز می‌تواند الگویی موفق برای همایش‌های داخلی باشد، چراکه دسترسی به محتواها بعد از همایش می‌تواند فرصتی مغتنم برای تأمل عمیق‌تر بر مباحث را که عموما حین همایش فراهم نیست برای مخاطبان ایجاد کند. در کنار این موارد، در اتاق شبکه و تیم‌سازی فرصت آشنایی با برخی از اساتید و اعضای هیأت‌علمی از دانشگاه‌های مختلف مانند آلمان، هلند و استرالیا فراهم شد که می‌تواند زمینه‌ای برای تعریف پروژه‌های مشترک بین‌دانشگاهی و بین‌المللی باشد. امید است که بتوان با به‌کارگیری توشه حاصل از شرکت در این برنامه و برنامه‌ریزی برای حضور حداکثری علاقمندان برای حضور در آن، گامی برای ارتقای کیفیت آموزش پزشکی برداشت.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-26]